

Høringsnotat for Natura 2000-område N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

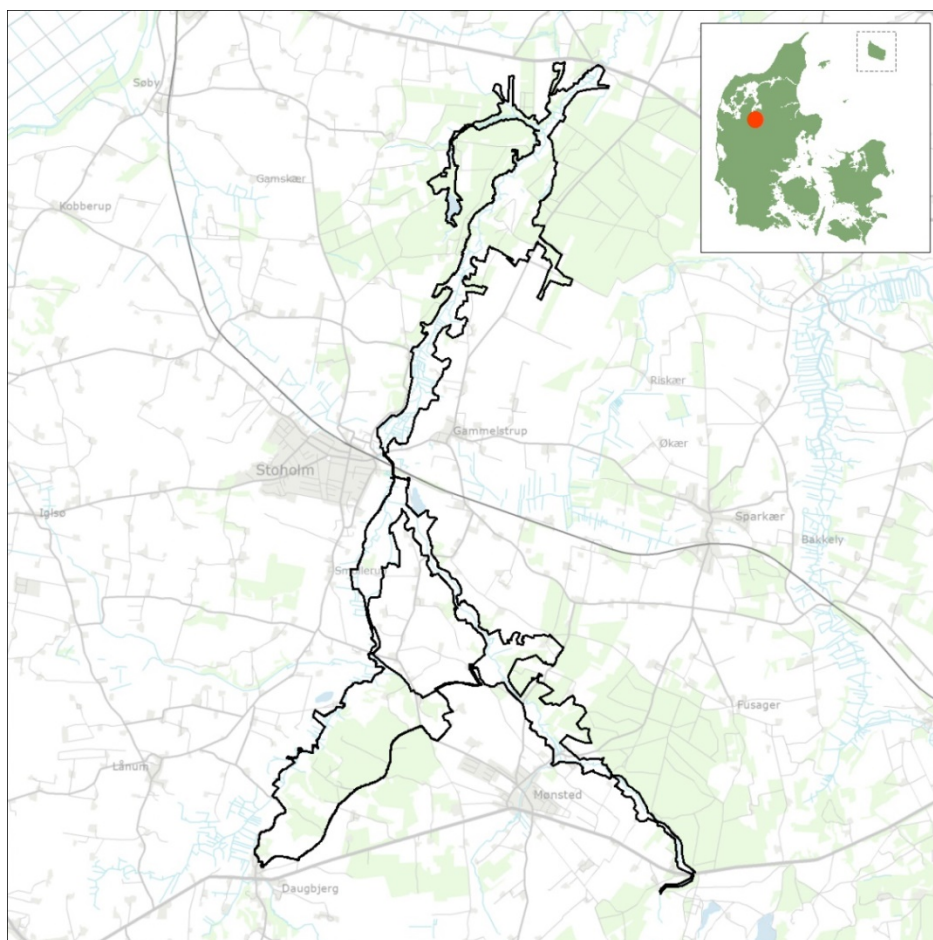
Notat vedrørende høringssvar til forslag af 2017 til justerede Natura 2000-områdegrænser for N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal.

Forslaget til justerede Natura 2000-områdegrænser for N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal har været i offentlig høring fra d. 28/9 2017 til d. 3/1 2018.

Indkomne høringssvar ses på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>.

Oktober 2018: Som nævnt i afsnit 5.2 "Den videre proces" har Miljø- og Fødevareministeriet haft en bekendtgørelse i høring med henblik på at opdatere Natura 2000-områdegrænserne. Der er i denne høring ikke kommet høringssvar til dette Natura 2000-område. Afsnit 1.3 er blevet udbygget.

1	Grænsejustering for Natura 2000-området.....	2
1.1	Indledning.....	2
1.2	Danmarks udpegning af Natura 2000-områder.....	3
1.2.1	Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrænser.....	3
1.3	Kriterier.....	3
1.4	Høringer.....	5
2	Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal	6
2.1	Sammenfatning af høringsforslaget.....	6
2.2	Sammenfatning af høringssvarene	6
3	Høringsvar vedr. generelle emner.....	6
4	Behandling af områdespecifikke emner	7
4.1	Habitatområde H39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal	7
4.2	Høringsforslag	7
4.2.1	Indkomne høringssvar.....	8
4.2.2	Opsamling.....	14
5	Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal.....	14
5.1	Opsamling	14
5.2	Den videre proces.....	15

Figur 1. Gældende afgrænsning af Natura 2000-området N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

1 Grænsejustering for Natura 2000-området

1.1 Indledning

Dette høringsnotat behandler høringsvar for dette specifikke Natura 2000-område. Af høringsnotatet fremgår også dokumentationen for de konkrete justeringer af Natura 2000-områdets grænser. Der er ligeledes udarbejdet specifikke høringsnotater for øvrige Natura 2000-områder, hvor afgrænsningen er blevet justeret. Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet et generelt høringsnotat, som behandler høringsvar vedrørende generelle forhold, spørgsmål og problemstillinger.

Formålet med justeringen bygger på aftalen om Naturpakken, som blev indgået af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i maj 2016.

Aftaleteksten lyder: *"Tilpasning af Natura 2000-områdernes afgrænsning
Natura 2000-områderne er nogle af de mest værdifulde naturområder i Danmark. Der indgår dog i de udpegede Natura 2000-områder intensive jordbrugsarealer og byarealer, som ikke bidrager til beskyttelsen af direktivarter og -naturtyper, men som alligevel er underlagt nogle af de krav, der følger af Natura 2000-udpegningen."*

Der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne med henblik på at undersøge muligheden for at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. at udvide de udpegede områder med mere værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål.”

I aftalen er det således aftalt, at Natura 2000-områderne skal tilpasses med henblik på at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. udvide områder med mere værdifuld natur, der understøtter direktivmål.

Efterfølgende har aftaleparterne bag Naturpakken i forsommeren 2018 ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område. Resultatet er, at Natura 2000-arealet samlet set reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne landbrugsarealer og byområder, som Miljøstyrelsen vurderer ikke har væsentlig betydning for beskyttelse af naturtyper og arter omfattet af naturdirektiverne. Natura 2000-arealet udvides med ca. 30.900 hektar nye naturarealer, der primært er beliggende på Naturstyrelsens arealer, og som vil have væsentlig betydning for beskyttelse af habitatnatur og arter omfattet af direktiverne

1.2 Danmarks udpegning af Natura 2000-områder

Danmark har udpeget 113 fuglebeskyttelsesområder og 261 habitatområder, som tilsammen udgør 250 Natura 2000-områder. Danmark har p.t. udpeget godt 8 procent af landarealet og godt 18 procent af havarealet. De danske Natura 2000 områder er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Natura 2000-områderne er med til at løfte Danmarks forpligtelser efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, hvor der blandt andet er krav om udpegning af særlige områder, som beskytter arter og naturtyper. Formålet med udpegningen er, at områderne vil medvirke til, at naturen udvikler sig positivt, således at arter og naturtyper på sigt opnår gunstig bevaringsstatus.

1.2.1 Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrænser

Europa Kommissionen har i 2005 præciseret mulighederne for at ændre Natura 2000-områdegrænser. Herefter kan ændringer i grænserne for et Natura 2000-område ske ved opdatering af oplysninger i Europa-Kommissionens standarddatabase, som opdateres, når der foreligger ny viden eller nye nationale beslutninger.

I forbindelse med udtagning eller ændringer af habitatområder forudsætter det kommissionens godkendelse bortset fra tekniske fejlrettelser, som samlet udgør under 5 % af områdets areal.

1.3 Kriterier

Miljøstyrelsen har med henblik på udmøntning af Naturpakkens ønsker til justering af Natura 2000-områderne samt EU-kommissionens retningslinjer udarbejdet en række faglige kriterier for ændringer i områdegrænserne.

Disse kriterier præciserer, at enhver ændring skal kunne begrundes naturfagligt, og at ændringer som udgangspunkt skal ske på en måde, så der ikke opstår huller i Natura 2000 områderne. Samtidig bør Natura 2000-grænserne følge naturlige skel (f.eks. veje, diger, levende hegn, vandløb, kyst, skovbryn mv.).

I overensstemmelse med aftaleteksten i Naturpakken er der generelt ikke set på ændringer af grænserne for marine Natura 2000-områder. I visse særlige tilfælde er der sket ændringer, hvor det kan begrundes i hensynet til eksisterende aktiviteter såsom havneanlæg og i øvrigt er i overensstemmelse med Natura 2000-beskyttelsen.

De specifikke kriterier for at udtage arealer fra Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der kan udtages intensive jordbrugsarealer, arealer i byzone og arealer med tæt bebyggelse, sommerhusområder og arealer med særligt forstyrrende aktiviteter, herunder erhvervshavne. Det indgår dog også, at der ikke må udtages arealer med habitatnatur og levesteder med en væsentlig stabil forekomst af arter på habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget.

I fuglebeskyttelsesområder suppleres udtagningskriterierne med tre yderligere kriterier, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af arealets betydning for tilbagevendende trækfugle og fugle på områdets udpegningsgrundlag.

De udtagne arealer er gennemgået flere gange i forbindelse med kortlægning og overvågning i NOVANA-programmet. Som supplement hertil er bl.a. naturdatabasen, DOF-basen samt seneste og historiske luftfotos gennemgået for at konstatere, at der ikke findes habitatnatur og -arter på arealerne. Der er som nævnt ovenfor gennemført en konkret vurdering i forhold til fugle på udpegningsgrundlaget, hvor dette er relevant.

Der er desuden udarbejdet kriterier for i hvilke tilfælde, et areal kan inddrages i et Natura 2000-område. Efter disse kriterier skal der tages udgangspunkt i, om arealet ligger i tilknytning til habitatnatur eller er et levested for bilagsarter. Derudover skal arealet have en god naturkvalitet.

Disse kriterier er suppleret med kriterier, som skal sikre, at eksisterende husdyrbrug ikke berøres af yderligere husdyrregulering. Dette er gjort ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke er foreslået udvidet med ammoniakfølsom natur. I vurderingen indgår afstanden til nærmeste husdyrbrug. Denne vurdering bygger på de specifikke kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug. Der henvises til det generelle høringsnotat for nærmere oplysninger.

Der er desuden lavet supplerende kriterier i forhold til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder, hvor der særligt er lagt vægt på, om arealet har væsentlige forekomster af f.eks. sjældne bilag 1 arter, eller hvis arealet er med til at sikre et eksisterende områdes udpegningsgrundlag.

Der henvises desuden til det generelle høringsnotat, hvor de samlede kriterier fremgår som bilag.

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område. I forbindelse med gennemgangen af Natura 2000-områderne har Miljøstyrelsen desuden foretaget en berigtigelse af de eksisterende Natura 2000-

områdernes grænser. Dette er sket for at justere grænserne i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige høringssvar fra dengang, da Natura 2000-områderne blev udpeget. Dette er sket for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegrænserne og de oprindelige beslutninger, herunder de daværende høringssvar.

1.4 Høringer

Miljøstyrelsen har i forbindelse med arbejdet med justerede Natura 2000-grænser ønsket en bred inddragelse af offentligheden i processen. Derfor har Miljøstyrelsen i løbet af processen foretaget flere høringer.

Først er der foretaget en teknisk høring af kommuner og offentlige lodsejere, hvor kommunerne i deres egenskab som myndighed blev bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kunne tages ud af Natura 2000-områderne. Naturstyrelsen og Forsvaret blev ligeledes inddraget i denne tekniske proces blandt andet i forhold til forslag til, hvor det eventuelt ville være muligt at udvide Natura 2000-områderne.

Dernæst er der foretaget en høring over et høringsforslag i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Som følge af ændringer på baggrund af modtagne høringssvar har et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser været i målrettet høring i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. De enkelte høringer beskrives nærmere i det nedenstående.

Gennem hele processen med tilpasning af Natura 2000-områdernes grænser har Miljøstyrelsen haft en løbende dialog med forskellige interessenter, herunder afholdt møder med Kommunernes Landsforening, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, de enkelte kommuner, erhvervet (bl.a. Skovforeningen, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Fiskeriforening), de grønne organisationer (Danmarks Naturfredningsforening, Birdlife/DOF) og Naturstyrelsen.

I forbindelse med udarbejdelse af forslag til justerede Natura 2000-grænser har Miljøstyrelsen indhentet tekniske input fra kommuner og offentlige lodsejere. Kommunerne er i deres egenskab som myndighed blevet bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag omkring Natura 2000-områderne med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kan tages ud af Natura 2000-områderne.

På baggrund af blandt andet de berigtigede Natura 2000-områdernes grænser og tekniske bidrag fra kommunerne har Miljøstyrelsen udarbejdet et forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag har været i offentlig høring i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Høringen var annonceret i landsdækkende medie samtidig med, at der blev udsendt høringsbreve til interessenter og særligt berørte lodsejere (defineret som lodsejere med CVR-nummer indenfor grænserne af forslag til ny afgrænsning af Natura 2000-områder).

Der blev i alt modtaget ca. 1.100 høringssvar indeholdende ca. 2.000 ændringsforslag.

De modtagne svar fra denne høring gav i flere situationer anledning til ændringer i det oprindelige forslag til justerede Natura 2000-grænser. Derfor udsendte Miljøstyrelsen et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag blev sendt i en høring målrettet lodsejere med arealer, hvor der foreslås yderligere ændringer i forhold til den nuværende udpegning af Natura 2000-områder. Denne høring blev gennemført i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. I høringsbrevene har der været angivet en begrundelse for de påtænkte justeringer. På baggrund af denne høring modtog Miljøstyrelsen ca. 150 høringssvar.

Der har i forbindelse med høringen i sidste halvdel af 2017 og den målrettede høring i maj 2018 været udsendt materiale og kort, som har beskrevet de påtænkte justeringer, ligesom der på Miljøstyrelsens

hjemmeside har været detaljerede oplysninger om baggrunden for arbejdet med justeringer af Natura 2000-grænserne og kriterierne bag.

De foretagne høringer er sket for at skabe et mere præcist grundlag for de faglige vurderinger for nye Natura 2000-områdegrenser, som først med udstedelsen af en bekendtgørelse om Natura 2000-grænserne vil være endelige. De foreslåede justeringer i Natura 2000-områderne skal godkendes af EU-kommissionen.

2 Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N39 Mønsted og Daughbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

2.1 Sammenfatning af høringsforslaget

Sammenholdt med den gældende afgrænsning af N39 er der i Miljøstyrelsens høringsforslag sket flere reduktioner af afgrænsningen. Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer og bebyggelser langs habitatområdets grænse og et areal med tør hede er foreslået lagt ind i området. Områdegrenserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet

2.2 Sammenfatning af høringssvarene

Miljøstyrelsen har modtaget 13 høringssvar indeholdende i alt 12 ændringsforslag med konkrete forslag til ændringer af Natura 2000-områdets afgrænsning. Forslagene er kommet fra Viborg Kommune, Dansk Naturfredningsforenings Lokalfdeling (DN-Fjends) og en lodsejer.

Ændringsforslagene indeholder forslag om yderligere reduktioner, om en udvidelse af området mod nord samt forslag om at tilbageføre områdegrenserne til deres oprindelige placering, således at Miljøstyrelsens høringsforslag annulleres. Forslagene om reduktioner er bl.a. begrundet med at der er tale om bygninger, have og en dyrket mark i kanten af området samt om tilstedeværelsen af et rodzoneanlæg i tilknytning til et rensningsanlæg. Forslaget til udvidelse er bl.a. begrundet med tilstedeværelsen af Jordbro Engsø samt Kvosted Bæk. Forslagene om at annullere Miljøstyrelsens høringsforslag er bl.a. begrundet med arealernes betydning for især Damflagermus, som er på udpegningsgrundlaget

I de kommende afsnit er ændringsforslagene gengivet i hovedtræk. Miljøstyrelsens kommentarer til de enkelte emner er anført i kursiv. Nogle af høringssvarene berører emner, som ligger uden for rammerne af høringen om justering af grænserne for Natura 2000-områderne, fx kommentarer til gældende lovgivning, ønsker om ændringer af udpegningsgrundlag m.v. Sådanne høringssvar kan være kort gengivet, men kun i et begrænset omfang kommenteret.

Af hensyn til det generelle overblik og læsevenlighed nævnes alene organisationer og kommuner med navn. Lodsejere og virksomheder er samlet under betegnelsen lodsejere. Alle høringssvar kan findes på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>.

I Miljøstyrelsens kommentering af høringssvarene henvises med links til eksisterende lovgivning og øvrigt materiale som f.eks. vejledninger, hvor dette er relevant.

3 Høringsvar vedr. generelle emner

Der er ikke indkommet høringssvar der omhandler generelle emner

4 Behandling af områdespecifikke emner

Område N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal består af følgende habitatområde:
H39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

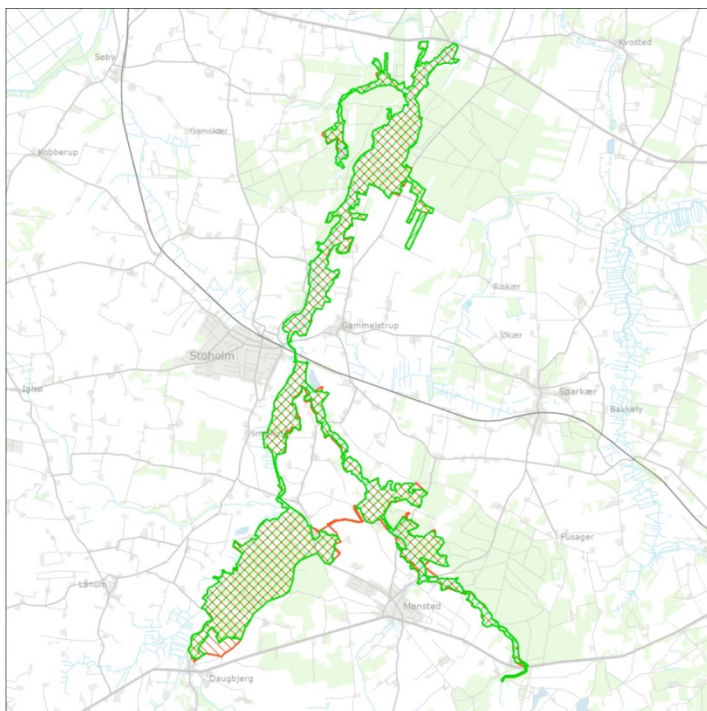
Figur 2. H39

Høringssvar med konkret arealforslag til det enkelte habitatområde samt høringsforslagets forslag om justeringer i områdegrensene vil blive gennemgået område for område i de følgende afsnit.

4.1 Habitatområde H39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

4.2 Høringsforslag

I Miljøstyrelsens høringsforslag er området foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer. Derudover er der foreslået mindre udvidelser med tilstødende naturarealer på baggrund af forekomst af bl.a. tør hede. Områdegrensene er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet. Figur 3 viser de berigtigede grænser samt høringsforslaget for H39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal.

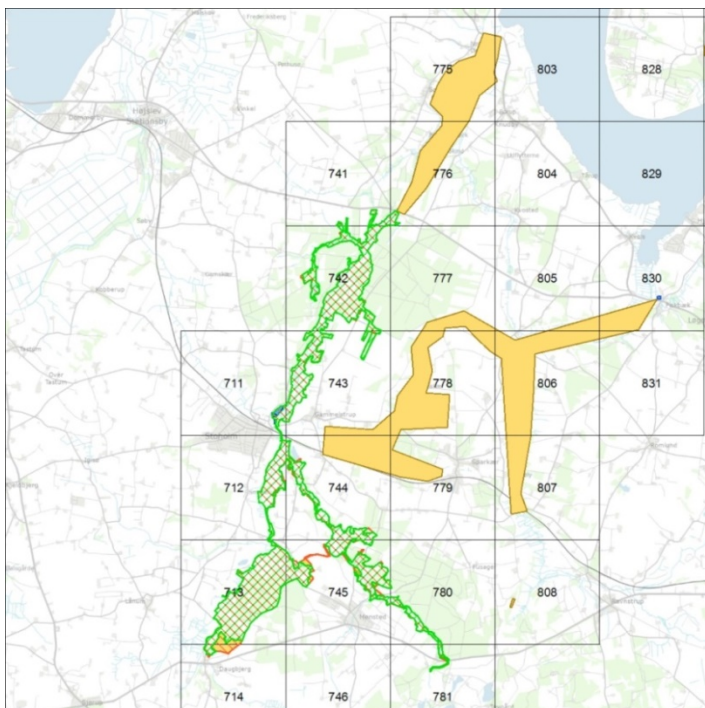

Figur 3. Habitatområde H39. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er forslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er forslået fjernet fra det beskyttede område.

4.2.1 Indkomne høringsvar

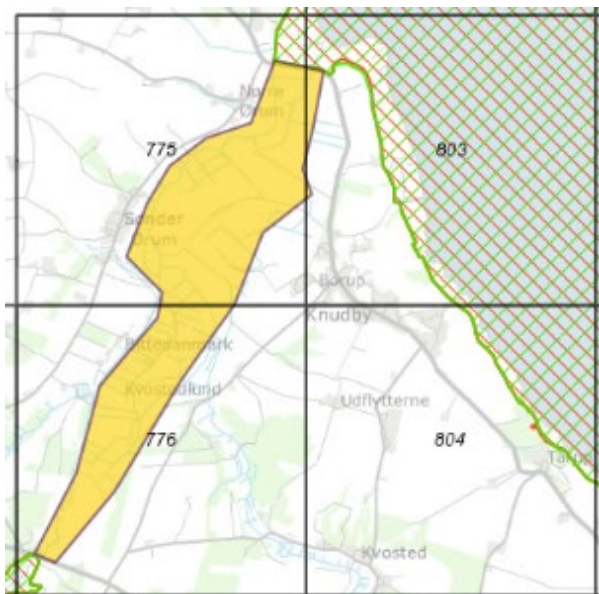
Miljøstyrelsen har modtaget i alt 12 ændringsforslag til habitatområdet. Ændringsforslagene er fra Viborg Kommune, Dansk Naturfredningsforenings Lokalfdeling (DN-Fjends) og en lodsejer. Ændringsforslagene indeholder forslag om yderligere reduktioner, om en udvidelse af området mod nord samt forslag om at tilbageføre områdegrænserne til deres oprindelige placering, således at Miljøstyrelsens høringsforslag annulleres. Forslagene om reduktioner er bl.a. begrundet med at der er tale om bygninger, have og en dyrket mark i kanten af området samt om tilstedeværelsen af et rodzoneanlæg i tilknytning til et rensningsanlæg. Forslaget til udvidelse er bl.a. begrundet med tilstedeværelsen af den naturgenoprettede Jordbro Engsø samt Kvosted Bæk. Forslagene om at annullere Miljøstyrelsens høringsforslag er bl.a. begrundet med arealernes betydning for især Damflagermus, som er på udpegningsgrundlaget. Samlet set forslås der således reduktioner på 3,2 ha og udvidelser på 325,6 ha.

På figur 4 ses Miljøstyrelsens høringsforslag samt de indkomne ændringsforslag der indeholder et konkret geografisk forslag til ændringer i områdefgrænsningen. Ændringsforslagene behandles i grupper ud fra deres geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne dækker alle arealer, hvor der er kommet ændringsforslag eller hvor der er forslået en ændring af områdegrænsen. Kvadraterne gennemgås fra nord mod syd.

Figur 4. Habitatområde H39. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er forslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er forslået fjernet fra det beskyttede område. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse. (Det store gule område øst for H39 er en foreslået udvidelse af det naboliggende habitatområde H38 – Bredsgård Sø. Dette forslag behandles i høringsnotatet for N38).

4.2.1.1 Kvadrat 775, 776 og 803 – arealer nær Sønder Ørum

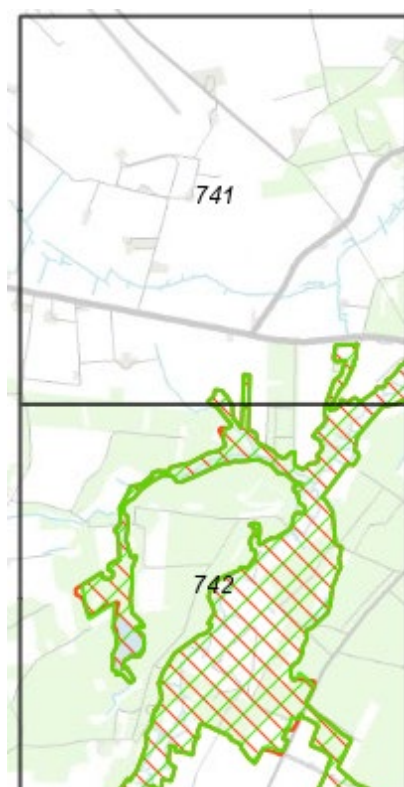
Figur 5. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 4. Det gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse. Den røde skravering i kvadrat 775 og 803 hvad med 804? viser de berigtede grænser for det naboliggende

habitatområde H30, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning også i H30. Denne del af kvadrat 803 vil ikke blive yderligere behandlet i dette høringsnotat

Danmarks Naturfredningsforenings-lokalafdeling (DN-Fjends) forslår området udvidet mod nord langs Jordbro Ådal og Kvosted Bæk således at området sammenbindes med det naboliggende habitatområde - H30 - Lovns Bredning mv.

Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar. Høringssvaret indeholder forslag om en større udvidelse af habitatområdet. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der i justeringen af Natura 2000-områderne fokuseres på at udtage intensivt drevne arealer af Natura 2000-områderne jf. de faglige kriterier og ikke udtage habitatnatur eller levesteder for arter, så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegning af arealer. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

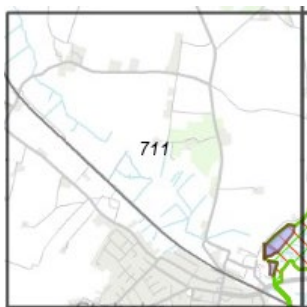
4.2.1.2 Kvadrat 741 og 742 – arealer nordøst for Stoholm

Figur 6. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning

Miljøstyrelsen har forslået mindre justeringer i områdegrænsen, idet små arealer med intensivt dyrket landbrugsjord og arealer med nåletræsplantage udtages. Justeringen er sket, da arealerne lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Områdegrænsen er justeret primært med fokus på at følge naturligt skel i landskabet og at udtage intensivt drevne arealer. Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen, den digitale højdemodel samt luftfotos fra 1995 - 2016.

4.2.1.3 Kvadrat 711 – arealer nær Stoholm

Figur 7. Tallene angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. De blå helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at blå er forslag til reduktioner.

Viborg Kommune foreslår et dyrket areal udtaget af habitatområdet ved Stoholm. Det er kommunens vurdering at arealet er omfattet af kommuneplanrammerne.

Miljøstyrelsen har på baggrund af høringssvaret gennemgået datagrundlaget i form af naturdatabasen samt luftfotos af området og vurderer på den baggrund, at arealet ikke bidrager til beskyttelsen af habitatnatur eller arter og deres levesteder på habitatområdets udpegningsgrundlag. Områdegrensen justeres derfor som var forslået af kommunen. Den justerede grænse ses på figur 8.

En lodsejer gør opmærksomt på, at man kan tilslutte sig Miljøstyrelsens forslag til indskrænkning af området ved Stoholm, hvor der ligger et rensningsanlæg. Samtidig foreslås der en yderligere en reduktion med, et areal nord for rensningsanlægget, der indeholdende et rodzoneanlæg. Lodsejeren foreslår, at afgrænsningen fremover følger grænsen til området kortlagt som beskyttet (§3) natur.

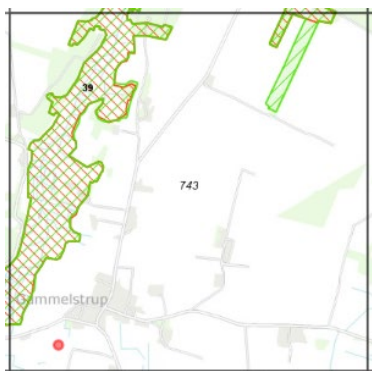
Miljøstyrelsen har på baggrund af høringssvaret gennemgået datagrundlaget, og vurderer på den baggrund, at arealet ikke bidrager til beskyttelsen af habitatnatur eller arter og deres levesteder på habitatområdets udpegningsgrundlag. Områdegrensen justeres derfor og rodzoneanlægget ved Stoholm tages ud af habitatområdet.

Pga. en teknisk fejl er arealet ikke i første omgang blevet udtaget fra habitatområdet som beskrevet. Der er efterfølgende foretaget en retvisende tilretning, og det pågældende areal er nu udtaget af området. Den justerede grænse ses på figur 8.

Figur 8. Tallet angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning og den blå streg angiver den opdaterede områdegrense

4.2.1.4 Kvadrat 743 – arealer nord for Gammelstrup

Figur 9. Tallet angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 4. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelser, således at habitatgrænsen føres tilbage til oprindelige placering. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning

Miljøstyrelsen har forslået habitatområdet udvidet med et mindre areal mod nordøst, da arealet lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af data i Naturdatabasen, Miljøstyrelsens egen vurdering i forbindelse med anden naturovervågning samt luftfoto fra 1995-2016. På baggrund af dette vurderer Miljøstyrelsen, at arealet kan karakteriseres som tør hede.

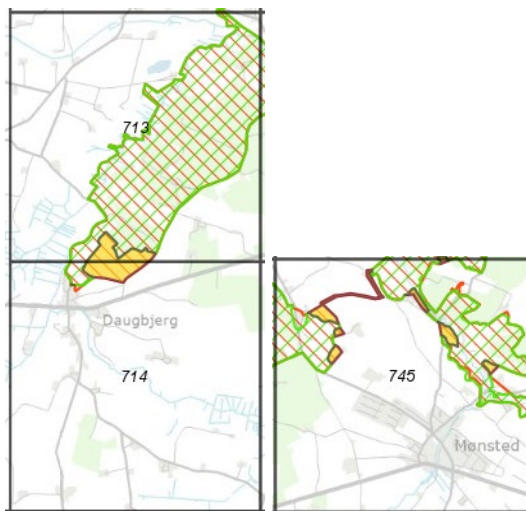
4.2.1.5 Kvadrat 712 og 744 – arealer sydøst for Stoholm

Figur 10. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning

Miljøstyrelsen har forslået at intensivt dyrkede landbrugsarealer sydøst for Stoholm udtages af habitatområdet, da arealerne lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen, og på baggrund af dette er der ikke fundet dokumentation for habitatnatur eller arter på arealerne. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfoto fra 1995 og 2016. Hvor det vurderes, at arealerne på begge luftfoto kan karakteriseres som intensivt drevne arealer. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning.

4.2.1.6 Kvadrat 713, 714 og 745 – arealer nær Daugbjerg og Mønsted

Figur 11. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 4. De gule helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelser, således at habitatgrænsen føres tilbage til oprindelige placering. Den røde skravering viser de berigtede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning

Miljøstyrelsen har foreslået at mindre arealer nord for Daugbjerg og nord for Mønsted udtages af habitatområdet, da arealerne lever op til Miljøstyrelsens [faglige kriterier](#). Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen, og på baggrund af dette er der ikke fundet dokumentation for habitatnatur eller arter og deres levesteder på arealerne. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfoto fra 1995 og 2016. Hvor det vurderes, at arealerne på begge luftfoto kan karakteriseres som intensivt dyrkede arealer. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag.

Miljøstyrelsen har generelt berigtiget områdegrænserne i området. Miljøstyrelsen har gennemgået områdegrænserne og justeret dem i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige høringssvar fra dengang man udpegede Natura 2000-områderne og sikrede overensstemmelse mellem områdegrænserne og høringssvarene.

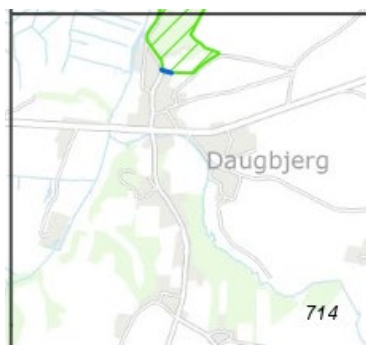
Danmarks Naturfredningsforenings-lokalforening (DN-Fjends) foreslår en udvidelse, således at habitatgrænsen føres tilbage til den oprindelige placering. Det er foreningens vurdering at de pågældende arealer fungerer som fourageringsarealer for damflagermus.

Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget ikke dokumentere, at der på arealet er forekomst af habitatnatur, arter eller levesteder for arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. Opretholdelse af arealer som habitatområde forudsætter, at det bidrager til beskyttelsen af direktivarter og naturtyper.

Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye arealer. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

Viborg Kommune foreslår et areal med hus og have udtaget af habitatområdet ved Daugbjerg. Da det er kommunens vurdering, at arealet er omfattet af kommuneplanrammerne.

Miljøstyrelsen har på baggrund af høringssvaret gennemgået datagrundlaget og vurderer på den baggrund, at arealet ikke bidrager til beskyttelsen af habitatnatur/art/levested for arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. Områdegrensen justeres derfor som forslået af kommunen. Den justerede grænse ses på figur 12.

Figur 12. Tallet angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 4. Den grønne skravering angiver høringssvarets afgrænsning og den blå streg angiver den opdaterede områdegrense

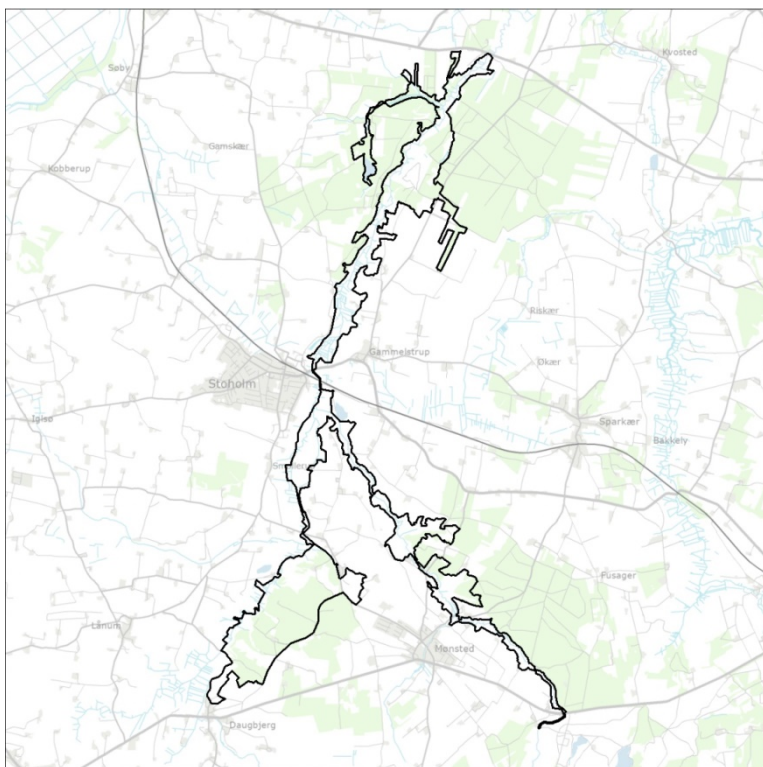
4.2.2 Opsamling

Samlet set reduceres området efter at alle høringssvar er behandlet med 45 ha og samtidig udvides området andre steder med 11 ha.

5 Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

5.1 Opsamling

Afgrænsningen af Natura 2000-område N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringssforslag, de indkomne høringssvar, genhøring af implicerede lodsejere og kommunen og udlægning af Naturstyrelsens arealer. I alt udvides Natura 2000-områdets med 11 ha og reduceres med 45 ha. Den endelige områdegrense fremgår af figur 13

Figur 13. Den endelige afgrænsning af Natura 2000-område N39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal fremgår af kortet.

5.2 Den videre proces

Justeringerne af habitatområdernes grænser skal godkendes af EU- Kommissionen. På baggrund af de udarbejdede justeringer af Natura 2000-områdernes grænser udsteder Miljø- og Fødevareministeriet en bekendtgørelse, som sendes i høring 20. august – 17. september 2018 med henblik på, at de foreslåede udvidelser opnår beskyttelse som Natura 2000-områder. På arealer med foreslåede reduktioner opretholdes Natura 2000-beskyttelsen under den kommende dialog med EU-Kommissionen. Dette sker i overensstemmelse med EU-Kommissionens retningslinjer for ændringer i Natura 2000-områders afgrænsning.

Ultimo oktober 2018 underretter Miljø- og Fødevareministeriet EU-kommissionen om de foretagne og foreslåede justeringer af områdegrensene herunder præsentation af principper for justeringerne og arealmæssige konsekvenser. Dialogen med EU-kommissionen forventes afsluttet medio 2019, hvorefter de endelige Natura 2000-områdegrensninger kan fastlægges ved udstedelse af en ny bekendtgørelse.